Ομιλία στην Κυριακή της Απόκρεω (Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 21 Φεβρουαρίου, 2020

(Ματθ. κε' 31-46)

Οἱ στατιστικολόγοι ἐκτιμοῦν ὅτι πάνω στὴ γῆ ζοῦνε ἑνάμιση δισεκατομμύριο ἄνθρωποι [Αὐτὰ ἴσχυαν τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ ἅγιος Νικόλαος Βελιμ. ἔγραφε τὸ κείμενο αὐτὸ γύρω στὴν δεκαετία τοῦ 1930]. Ἀπ᾽ αὐτὸ τὸ ἑνάμιση δισεκατομμύριο **οὔτε ἕνας ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς πεῖ, μὲ τὶς διανοητικές του δυνατότητες, τί θὰ γίνει, ὅταν ἔρθει τὸ τέλος τοῦ κόσμου καὶ τί θὰ γίνουμε ἐμεῖς ὅταν πεθάνουμε**. Κι ὅλες αὐτὲς οἱ χιλιάδες ἑκατομμύρια ἄνθρωποι ποὺ ἔζησαν πρὶν ἀπὸ μᾶς στὴ γῆ, δὲ θὰ μποροῦσαν οὔτε κι αὐτοὶ μὲ τὴ διαδικασία τῶν νοητικῶν λειτουργιῶν τους νὰ μᾶς ἀπαντήσουν μὲ σιγουριὰ καὶ σαφήνεια γιὰ τὸ τέλος τοῦ κόσμου καὶ τί μᾶς περιμένει μετὰ τὸν θάνατό μας, νὰ μᾶς ποῦν ὁτιδήποτε ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ ἀποδεχτοῦμε σὰν ἀληθινὸ μὲ τὴν καρδιὰ καὶ τὸ νοῦ μας.

Ἡ ζωή μας εἶναι σύντομη, οἱ μέρες μας μετρημένες. Ὁ χρόνος ὅμως εἶναι μεγάλος, μετριέται σὲ ἑκατοντάδες καὶ χιλιάδες χρόνια. Ποιός ἀπὸ μᾶς μπορεῖ νὰ ξεπεράσει τὰ ὅριά του καὶ νὰ φτάσει στὸ τέλος τοῦ χρόνου, νὰ δεῖ τὰ ἔσχατα γεγονότα καὶ νὰ πληροφορήσει ὅλους ἐμᾶς λέγοντας: «Ἔτσι κι ἔτσι θὰ γίνουν τὰ πράγματα στὸ τέλος τοῦ χρόνου. Αὐτὸ θὰ συμβεῖ στὸν κόσμο κι αὐτὸ θὰ γίνει μὲ σᾶς τοὺς ἀνθρώπους»; Κανένας. Ἀλήθεια, κανένας ἀπ᾽ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ζοῦν. Ἐκτὸς κι ἂν ὑπῆρχε κάποιος ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς πείσει πὼς εἶχε μπεῖ στὸ νοῦ τοῦ Δημιουργοῦ του κόσμου καὶ τῆς ἀνθρωπότητας, πὼς ἤξερε ὁλόκληρο τὸ σχέδιο τῆς δημιουργίας, πὼς ἦταν ζωντανὸς πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τοῦ κόσμου καὶ εἶχε καθαρὴ ἄποψη γιὰ τὸ τέλος τοῦ χρόνου καὶ τὰ γεγονότα ποὺ θὰ σημαδέψουν τὸ τέλος αὐτό. Ὑπάρχει τέτοιος ἄνθρωπος ἀνάμεσα στὰ δισεκατομμύρια ποὺ ζοῦν σήμερα; Ὄχι, οὔτε ὑπάρχει οὔτε ὑπῆρξε ποτέ.

Ὑπῆρχαν προφῆτες πού, ὄχι ἀπὸ δικό τους νοῦ ἀλλ᾽ ἀπὸ ἀποκάλυψη Θεοῦ, εἶπαν κάποια πράγματα, σύντομα καὶ ἀσαφῆ, γιὰ τὸ τί θὰ γίνει στὸ τέλος. Κι αὐτὸ ὄχι τόσο γιὰ νὰ δώσουν ἀκριβῆ περιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου, ὅσο γιὰ νὰ προειδοποιήσουν μὲ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς ἀνομίας . Νὰ σκεφτοῦν περισσότερο τὰ φοβερὰ πράγματα ποὺ μᾶς περιμένουν κι ὄχι τὰ μικρὰ καὶ παροδικὰ ποὺ περνοῦν σὰν σύννεφο καὶ κρύβουν τὴν πύρινη καὶ φοβερὴ πραγματικότητα. Ν᾽ ἀναλογιστοῦν τὰ γεγονότα ἐκεῖνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὁλόκληρη ἡ ζωὴ

τοῦ ἀνθρώπου στὴ γῆ, ἡ ὕπαρξη τοῦ ἰδίου τοῦ κόσμου, τὰ ἄστρα κι ὁ κύκλος τοῦ εἰκοσιτετραώρου θὰ φτάσουν στὸ τέλος τους.

Ἕνας καὶ μόνο Ἕνας μᾶς μίλησε καθαρὰ καὶ μὲ σαφήνεια γιὰ ὅλα ὅσα θὰ γίνουν στὸ τέλος τοῦ χρόνου: Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Ἂν ὑπῆρχε ὁποιοσδήποτε ἄλλος νὰ μᾶς πεῖ αὐτὰ ποὺ Ἐκεῖνος εἶπε γιὰ τὸ τέλος τοῦ κόσμου, δὲν θὰ τὸν πιστεύαμε, ἀκόμα κι ἂν ἦταν ὁ μεγαλύτερος σοφός. Ἂν μιλοῦσε μὲ τὴν ἀνθρώπινη σοφία του καὶ ὄχι ἀπὸ θεία ἀποκάλυψη, δὲν θὰ τὸν πιστεύαμε. Ἡ ἀνθρώπινη σοφία κι ἡ ἀνθρώπινη λογική, ὅσο μεγάλες καὶ σπουδαῖες κι ἂν εἶναι, εἶναι πολὺ μικρὲς γιὰ νὰ φτάσουν στὴ δημιουργία καὶ στὸ τέλος τοῦ κόσμου. Ἡ σοφία εἶναι ἄχρηστη ἐκεῖ ποὺ χρειάζεται τὸ ὅραμα. Ἀπὸ προφήτη ἔχουμε ἀνάγκη, ποὺ βλέπει τόσο καθαρὰ ὅσο ἐμεῖς βλέπουμε τὸν ἥλιο, γιὰ νὰ δεῖ ὁλόκληρο τὸν κόσμο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἴσαμε τὸ τέλος του, καθὼς καὶ τὴν ἴδια τὴν ἀρχή, τὸ ἴδιο τὸ τέλος. Μόνο ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος ἔχει ὑπάρξει: ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. **Μόνο Ἐκεῖνον μποροῦμε καὶ πρέπει νὰ πιστεύουμε, ὅταν μᾶς λέει τί θὰ γίνει στὸ τέλος. Ὅλα ὅσα προφήτεψε, ἐπαληθεύτηκαν.** Τόσο ὅταν ἀφοροῦσαν σὲ πρόσωπα, ὅπως ὁ Πέτρος, ὁ Ἰούδας κι οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι, σὲ λαούς, ὅπως οἱ Ἰουδαῖοι, σὲ κάποιους τόπους ὅπως ἡ Ἱερουσαλήμ, ἡ Καπερναούμ, ἡ Βηθσαϊδὰ καὶ τὸ Χοραζίν, καθὼς καὶ στὶς Ἐκκλησίες τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἱδρύθηκαν μὲ τὸ αἷμα Του.

Οἱ προφητεῖες τοῦ Κυρίου γιὰ τὰ γεγονότα ποὺ θὰ συμβοῦν κατὰ τὸ τέλος τοῦ κόσμου, τὸ ἴδιο τὸ τέλος καὶ ἡ **τελικὴ κρίση**, δὲν ἔχουν ἀκόμα ἐπαληθευτεῖ. Ὅποιος ἔχει μάτια ὅμως βλέπει καθαρὰ πὼς στὶς μέρες μας, τὰ γεγονότα ποὺ εἶπε πὼς θὰ εἶναι σημεῖα τῶν καιρῶν ὅτι ἔρχεται τὸ τέλος, ἔχουν ἀρχίσει νὰ ἐμφανίζονται στὸν κόσμο. Δὲν ἔχουν ἤδη ἐμφανιστεῖ διάφοροι γυρολόγοι τῆς χαρᾶς, ποὺ γυρεύουν ν᾽ ἀντικαταστήσουν τὸν Χριστὸ καὶ τὴ διδασκαλία Του μὲ τὸν ἑαυτό τους καὶ τὴ δική τους διδασκαλία; Δὲν ἔχουν ξεσηκωθεῖ ἔθνη ἐνάντια σὲ ἄλλα ἔθνη καὶ βασιλεῖες ἐνάντια σὲ βασιλεῖες; Δὲν τρέμει ἡ γῆ καὶ οἱ καρδιές μας μαζί της μὲ τοὺς πολέμους καὶ τὶς ἐπαναστάσεις ποὺ γίνονται σὲ ὅλον τὸν πλανήτη; Δὲν εἶναι πολλοὶ αὐτοὶ ποὺ προδίδουν τὸν Χριστὸ κι ἄλλοι ποὺ ἀρνοῦνται τὴν Ἐκκλησία Του; Δὲν ἔχει περισσέψει ἡ ἀνομία, δὲν ἔχει ψυχραθεῖ ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν; Δὲν ἔχει κηρυχτεῖ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ σ᾽ ὁλόκληρο τὸν κόσμο, «*εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι*» (βλ. Ματθ. κδ΄ 3-14);

Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὰ χειρότερα δὲν ἦρθαν ἀκόμα, μὰ ἔρχονται γρήγορα, χωρὶς καθυστέρηση. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ὁ Ἀντίχριστος δὲν ἐμφανίστηκε ἀκόμα, οἱ προφῆτες κι οἱ πρόδρομοί του ὅμως ὑπάρχουν σὲ κάθε ἔθνος. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ μεγαλύτερη καταστροφικὴ δυστυχία ποὺ ἔχει ὑπάρξει ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκε ὁ κόσμος δὲν ἔφτασε ἀκόμα, ὁ ἀφόρητος ρόγχος τοῦ θανάτου δὲν ἀκούστηκε κοντά μας. Τὴν καταστροφὴ ὅμως τὴν βλέπουν καθαρὰ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι ποὺ προσμένουν τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ὁ ἥλιος δὲν σκοτίστηκε ἀκόμα, τὸ φεγγάρι δὲν ἔχασε τὸ φῶς του, οὔτε τ᾽ ἀστέρια ἔπεσαν ἀπὸ τὸν οὐρανό.

Ὅταν γίνουν αὐτὰ ὅμως δὲν θὰ ὑπάρχει χρόνος νὰ γράψει κανεὶς ἢ νὰ μιλήσει γί᾽ αὐτά. Οἱ καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων θὰ γεμίσουν φόβο καὶ τρόμο, οἱ γλῶσσες τους θὰ βουβαθοῦν καὶ τὰ μάτια τους θὰ κοιτάζουν στὸ φοβερὸ σκοτάδι, σὲ μία γῆ δίχως ἡμέρα, σ᾽ ἕναν οὐρανὸ χωρὶς ἄστρα. Ξαφνικὰ μέσα σ᾽ αὐτὸ τὸ σκοτάδι, θὰ ἐμφανιστεῖ τὸ σημεῖο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, ἕνας λαμπρὸς καὶ πανένδοξος σταυρὸς ποὺ θὰ ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ ὡς τὴ δύση κι ἀπὸ τὸ βορρᾶ ὡς τὸ νότο, μὲ μία λαμπρότητα ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε ὁ ἥλιος ποὺ βρίσκεται ἀπὸ πάνω μας. Καὶ τότε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θ᾽ ἀτενίσουν τὸν Κύριο Ἰησοῦ «*ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς*» (Ματθ. κδ΄ 30). Ὁ χορὸς τῶν ἀγγέλων θὰ σαλπίσει τὶς σάλπιγγες κι **ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς θὰ συναχθοῦν μπροστά Του** . Ἡ σάλπιγγα θὰ ἠχήσει γιὰ νὰ γίνει μία συγκέντρωση ποὺ δὲν ἔχει προηγούμενό της ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου, **γιὰ τὴν κρίση ποὺ θὰ εἶναι καὶ ἡ τελική**.

Ὅλα αὐτὰ τὰ σημεῖα καὶ τὰ γεγονότα ποὺ θὰ γίνουν στὸ τέλος τοῦ κόσμου καὶ τοῦ χρόνου περιγράφονται σὲ ἄλλο σημεῖο τοῦ εὐαγγελίου. **Τὸ εὐαγγέλιο τῆς κρίσεως ποὺ διαβάζεται τὴ σημερινὴ μέρα περιγράφει τὴν τελικὴ ρύθμιση τῶν γεγονότων ἀνάμεσα στὸ χρόνο καὶ τὴν αἰωνιότητα, ἀνάμεσα στὸν Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Περιγράφει τὴν τελικὴ κρίση καὶ τὸν τρόπο ποὺ αὐτὴ θὰ γίνει. Περιγράφει γιὰ μᾶς τὴ φοβερὴ ἐκείνη στιγμή, τὴν πιὸ εὐτυχισμένη γιὰ τοὺς δικαίους- ποὺ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ θὰ δώσει τὴ θέση του στὴ θεία δικαιοσύνη. Τότε θὰ εἶναι ἀργὰ πιὰ γιὰ καλὲς πράξεις, πολὺ ἀργὰ γιὰ μετάνοια. Τότε ὁ θρῆνος μας δὲν θὰ λάβει ἀπάντηση καὶ τὰ δάκρυά μας δὲν θὰ τὰ ὑποδέχονται πιὰ τὰ χέρια τῶν ἀγγέλων.**

***

«*Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ᾽ αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ*» (Ματθ. κε΄ 31). Ὅπως στὴν παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου Υἱοῦ ὁ Θεὸς παρουσιάζεται σὰν ἄνθρωπος, ἔτσι κι ἐδῶ ὁ Χριστὸς ὀνομάζεται Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. Εἶναι Ἐκεῖνος, κανένας ἄλλος. **Ὅταν ἔρθει γιὰ δεύτερη φορὰ στὸν κόσμο, ἡ ἔλευσή Του δὲν θὰ εἶναι ἄγνωστη καὶ ταπεινή, ὅπως ἦταν πρώτη φορά, ἀλλὰ φανερὴ ἐν δόξῃ.** Ἡ δόξα αὐτὴ εἶναι **ἡ ἴδια ποὺ εἶχε ὁ Χριστὸς προαιώνια, προτοῦ δημιουργηθεῖ ὁ κόσμος** (βλ. Ἰωάν. ιζ΄ 5), ἀλλὰ εἶναι κι ἡ δόξα τῆς νίκης κατὰ τοῦ Σατανᾶ, τοῦ παλιοῦ κόσμου καὶ τοῦ θανάτου. Δὲν θὰ ἔρθει μόνος Του, μὰ **μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς ἀμέτρητους ἀγγέλους Του**. Θὰ ἔρθει μαζί τους ἐπειδή, σὰν ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ καὶ στρατιῶτες Του ποὺ ἦταν, ἔλαβαν μέρος στὸν πόλεμο κατὰ τοῦ πονηροῦ καὶ στὴ νίκη ἐναντίον του. Χαίρεται νὰ μοιράζεται τὴ δόξα Του μαζί τους. Γιὰ νὰ δοθεῖ ἔμφαση στὴ μεγαλειώδη φύση αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, ἀναφέρεται ἰδιαίτερα πὼς ὅλοι οἱ ἄγγελοι θὰ ἔρθουν μαζὶ μὲ τὸν Κύριο. Δὲν ὑπάρχει ἄλλο γεγονὸς ποὺ ν᾽ ἀναφέρεται πὼς ἦταν παρόντες ὅλοι οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Ἐμφανίζονται πάντα σὲ μεγαλύτερο ἢ μικρότερο πλῆθος. Στὴν τελικὴ Κρίση ὅμως θὰ εἶναι ὅλοι παρόντες, συγκεντρωμένοι γύρω ἀπὸ

τὸ Βασιλιὰ τῆς δόξης.

Πολλοὶ προφῆτες, εἴτε ἀρχαῖοι εἴτε μεταγενέστεροι, εἶδαν τὸ **θρόνο τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ** (Ἡσ. ς΄ 1, Δαν. ζ΄ 9, Ἀποκ. δ΄ 2, κ΄ 4). Ὁ θρόνος αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ τὶς ἀγγελικὲς δυνάμεις, πάνω στὶς ὁποῖες ἐπικάθεται ὁ Κύριος. Εἶναι θρόνος τῆς δόξας, τῆς νίκης, ὅπου κάθεται ὁ οὐράνιος Πατέρας καὶ ὅπου πῆρε τὴ θέση Του ὁ Κύριος Ἰησοῦς μετὰ τὴ νίκη Του (Ἀποκ. γ΄ 21).

Πόσο μεγαλόπρεπη θὰ εἶναι ἡ ἔλευση τοῦ Κυρίου, ποὺ θὰ περιβάλλεται ἀπὸ τόσο ἰδιαίτερα καὶ φοβερὰ γεγονότα! Ὁ **προφήτης Ἠσαΐας** εἶχε προφητεύσει: «*Ἰδοὺ γὰρ Κύριος ὡς πῦρ ἥξει καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἅρματα αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν αὐτοῦ καὶ ἀποσκορακισμὸν αὐτοῦ ἐν φλογὶ πυρὸς*» (Ἡσ. ξς΄ 15). Ὁ **Δανιὴλ** εἶδε καὶ εἶπε πὼς «*ποταμὸς πυρὸς εἵλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· χίλιαι χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ, καὶ μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ· κριτήριον ἐκάθισε, καὶ βίβλοι ἠνεώχθησαν*» (Δαν. Ζ΄ 10).

Ὅταν ὁ Κύριος ἔρθει μὲ δόξα πολλὴ καὶ καθίσει στὸ θρόνο Του, τότε «*συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων*» (Ματθ. κε΄ 32-33). Τότε θὰ συναχθοῦν μπροστά Του ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς καὶ **θὰ τοὺς χωρίσει**, ὅπως ὁ τσοπάνος χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια. **Τὰ πρόβατα θὰ τὰ βάλει στὰ δεξιά Του καὶ τὰ ἐρίφια στ᾽ ἀριστερά Του**.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Πατέρες προβληματίστηκαν σχετικὰ μὲ τὸ **χῶρο** ὅπου ὁ Χριστὸς θὰ κρίνει ὅλα τὰ ἔθνη. Ἀναφερόμενοι στὸν **προφήτη Ἰωήλ**, συμπεραίνουν πὼς ἡ κρίση θὰ γίνει στὴν κοιλάδα Ἰωσαφάτ, ὅπου ὁ βασιλιὰς ἐκεῖνος χωρὶς νὰ πολεμήσει, χωρὶς νὰ χρησιμοποιήσει ὅπλα, εἶχε ἐνάντια στοὺς Μωαβίτες καὶ τοὺς Ἀμμωνίτες μία πολὺ σπουδαία νίκη, σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε νὰ μὴ μείνει κανένας τοὺς ζωντανός. «*ἐξεγειρέσθωσαν καὶ ἀναβαινέτωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφάτ, διότι ἐκεῖ καθιῶ τοῦ διακρίναι πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν*», εἶπε ὁ προφήτης Ἰωὴλ (δ΄ 12).

Ἴσως ὁ θρόνος τοῦ Κυρίου νὰ στηθεῖ πάνω ἀπὸ τὴν κοιλάδα αὐτή, μὰ **δὲν ὑπάρχει κοιλάδα στὸν κόσμο ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ χωρέσει ὅλα τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ζωντανοὺς καὶ νεκρούς, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τοῦ κόσμου** , ποὺ βέβαια θὰ εἶναι πολλὰ δισεκατομμύρια. Ὁλόκληρη ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς, μαζὶ μὲ τοὺς ὠκεανούς, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ δώσει τόσο χῶρο, ὥστε νὰ συγκεντρωθοῦν ἐκεῖ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔζησαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου στὴ γῆ. Ἂν αὐτὴ ἦταν ἁπλὰ συγκέντρωση ψυχῶν, τότε ἴσως θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς μαζέψει ὅλους κανεὶς στὴν κοιλάδα Ἰωασαφάτ. Ἀφοῦ ὅμως **θὰ συγκεντρωθοῦν ἄνθρωποι μὲ τὰ σώματά τους (γιατί οἱ νεκροὶ θὰ ἀναστηθοῦν καὶ σωματικά), τότε τὰ λόγια τοῦ προφήτη θὰ πρέπει νὰ τὰ κατανοήσουμε συμβολικά**. Ἡ κοιλάδα Ἰωασαφὰτ

εἶναι ὁ κόσμος ὁλόκληρος, ἀπὸ τὴ μακρινὴ ἀνατολὴ ὡς τὴ μακρινὴ δύση. Κι ὅπως ὁ Θεὸς κάποτε ἔδειξε τὴ δύναμή Του στὴν κοιλάδα Ἰωασαφάτ, ἔτσι καὶ τὴν ἔσχατη μέρα θὰ δείξει τὴν ἴδια δύναμη καὶ **θὰ κρίνει ὁλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος**.

Καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων. Ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ συγκεντρώθηκαν **θὰ διαχωριστοῦν σὲ μία στιγμή**, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ ὁ τσοπάνος στέλνει μὲ τὴ φωνή του τὰ πρόβατα ἀπὸ τὴ μία μεριὰ καὶ τὰ ἐρίφια ἀπὸ τὴν ἄλλη.**Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς συγκεντρωμένους θὰ πᾶνε ἀριστερὰ καὶ ἄλλοι δεξιά.** Κι ὅλα θὰ γίνουν ξαφνικά, σὰ νὰ τοὺς σπρώχνει μία ἀκαταμάχητη μαγνητικὴ δύναμη μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε κανένας νὰ μὴ μπορεῖ νὰ κινηθεῖ ἀπὸ ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τ᾽ ἀριστερά.

«*Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου*» (Ματθ. κε΄ 34). Τότε ὁ βασιλιὰς θὰ στραφεῖ πρὸς αὐτοὺς ποὺ βρίσκονται στὰ δεξιά του καὶ θὰ τοὺς πεῖ: ἐλᾶτε ἐσεῖς, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατέρα μου, νὰ κληρονομήσετε τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ποὺ ἔχει ἑτοιμαστεῖ γιὰ σᾶς ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκε ὁ κόσμος.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Χριστὸς ὀνομάζει τὸν ἑαυτό Του Υἱὸ τοῦ Ἀνθρώπου, δηλαδὴ Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐδῶ ὁ ἴδιος ἀποκαλεῖ τὸν ἑαυτό Του Βασιλιᾶ, γιατί τοῦ δόθηκαν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμη καὶ ἡ δόξα. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου. Ἐκεῖνοι ποὺ ὁ Χριστὸς καλεῖ ἔτσι, εἶναι πραγματικὰ εὐλογημένοι. Γιατί ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ περιέχει μέσα της ὅλα τ᾽ ἀγαθά, καθὼς τὴ χαρὰ καὶ τὴ χάρη τοῦ οὐρανοῦ. Γιατί ὁ Κύριος δὲν λέει «εὐλογημένοι μου», ἀλλὰ «εὐλογημένοι τοῦ Πατέρα Μου»; Γιατί εἶναι ὁ μοναδικὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Μονογενὴς καὶ ἄκτιστος προαιωνίως καὶ στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Κι οἱ δίκαιοι εἶναι μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ ἀδελφοί τοῦ Χριστοῦ ἐξ υἱοθεσίας.

Ὁ Θεὸς καλεῖ τοὺς δικαίους νὰ μποῦν στὴν βασιλεία ποὺ ἔχει προετοιμαστεῖ γί᾽ αὐτοὺς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Αὐτὸ σημαίνει πὼς ὁ Θεός, **προτοῦ ἀκόμα δημιουργήσει τὸν ἄνθρωπο, εἶχε προετοιμάσει τὴν Βασιλεία γι᾽ αὐτόν**. Προτοῦ πλάσει τὸν Ἀδάμ, ἦταν ὅλα φτιαγμένα γιὰ τὴ ζωή του στὸν παράδεισο. Ὁλόκληρη Βασιλεία, ὑπέροχη κι ὁλοφώτεινη, ποὺ περίμενε τὸ Βασιλιά της. Μετὰ ὁ Θεὸς ὁδήγησε τὸν Ἀδὰμ στὴ Βασιλεία αὐτή, κι ἡ Βασιλεία συμπληρώθηκε. Ὁ Θεὸς προετοίμασε τὴ βασιλεία γιὰ τοὺς δικαίους ἀπὸ τὴν ἀρχή. Μόνο τοὺς ἀφέντες τῆς περίμενε, μὲ τὸ Χριστὸ ὡς βασιλιὰ ἀρχηγό.

Ὁ Κριτὴς κάλεσε τοὺς δικαίους στὴ βασιλεία Του κι ἀμέσως μετὰ **ἐξήγησε γιατί τοὺς τὴ χάριζε**: «*ἐπείνασα γάρ, καὶ ἐδώκατά μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με, ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με*» (Ματθ. κε΄ 35-37). Γιατί

πείνασα καὶ μοῦ δώσατε νὰ φάω, δίψασα καὶ μοῦ δώσατε νερό, ἤμουν ξένος καὶ σεῖς μὲ φιλοξενήσατε στὸ σπίτι σας, ἤμουν γυμνὸς καὶ μὲ ντύσατε, ἀρρώστησα καὶ μὲ ἐπισκεφθήκατε, ἤμουν στὴν φυλακὴ καὶ σεῖς ἤρθατε νὰ μὲ δεῖτε.

Ἀκούγοντας αὐτὴ τὴ θαυμάσια ἐξήγηση, οἱ δίκαιοι ζήτησαν δισταχτικὰ καὶ ταπεινὰ ἀπὸ τὸ βασιλιὰ νὰ τοὺς πεῖ πότε τὸν εἶδαν πεινασμένο καὶ διψασμένο, γυμνὸ καὶ ἄρρωστο καὶ πότε τὰ ἔκαναν ὅλ' αὐτὰ σ' Ἐκεῖνον. Καὶ στὴν ἐρώτηση αὐτὴ ὁ βασιλιὰς ἔδωσε πάλι τὴ θαυμάσια αὐτὴ ἀπάντηση: «*ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε*» (Ματθ. κε΄ 40). Ἀφοῦ ὅλ' αὐτὰ τὰ ἐκάματε στοὺς ἐλαχίστους καὶ ταπεινοὺς ἀδελφούς μου, εἶναι σὰ νὰ τὰ ἐκάματε σ' ἐμένα τὸν ἴδιο.

Ὅλη αὐτὴ ἡ ἑρμηνεία ἔχει δύο ὄψεις, μία ἐξωτερικὴ καὶ μία ἐσωτερική. Ἡ **ἐξωτερικὴ ἑρμηνεία** εἶναι σαφὴς στὸν καθένα. Ἐκεῖνος ποὺ τρέφει τὸν πεινασμένο, ξεδιψάει τὸ διψασμένο, ντύνει τὸ γυμνὸ καὶ στεγάζει τὸν ἄστεγο, εἶναι σὰν νὰ τὰ κάνει ὅλ' αὐτὰ στὸν ἴδιο τὸν Κύριο. Ἐκεῖνος ποὺ ἐπισκέπτεται τοὺς ἀρρώστους ἢ τοὺς φυλακισμένους, εἶναι σὰν νὰ τὰ κάνει αὐτὰ στὸν Κύριο. Ἀναφέρεται στὴν Παλαιὰ Διαθήκη σχετικὰ πὼς «*δανείζει Θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχόν, κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ*» (Παρ. ιθ΄ 17). Ἐκεῖνος ποὺ ἐλεεῖ τὸν φτωχό, εἶναι σὰν νὰ δανείζει τὸν Θεό, ποὺ ἀνάλογα μὲ τὸ τί ἔδωσε, θὰ τοῦ τὸ ἀνταποδώσει.

Ὁ Κύριος, μέσα ἀπὸ κείνους ποὺ ζητοῦν τὴ βοήθειά μας, δοκιμάζει τὶς καρδιές μας. Ὁ Θεὸς δὲν χρησιμοποιεῖ τίποτα δικό μας γιὰ λογαριασμό Του. **Δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τίποτα.** Ἐκεῖνος ποὺ δημιούργησε τὸ ψωμί, δὲν μπορεῖ νὰ πεινάσει. Ἐκεῖνος ποὺ δημιούργησε τὸ νερό, δὲν γίνεται νὰ διψάσει. Αὐτὸς ποὺ ντύνει τὴν κτίση ὁλόκληρη δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι γυμνός, οὔτε καὶ ν᾽ ἀρρωστήσει αὐτὸς ποὺ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ὑγείας. Οὔτε καὶ γίνεται νὰ αἰχμαλωτιστεῖ ὁ Κύριος τῶν κυρίων.

Ὁ Θεὸς ζητᾶ ἀπὸ μᾶς νὰ δίνουμε ἐλεημοσύνη, ὥστε μ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ μαλακώσουν οἱ καρδιές μας, νὰ γίνουν πιὸ σπλαγχνικές. Θὰ μποροῦσε ὁ Θεὸς μὲ τὴν παντοδυναμία Του νὰ κάνει διὰ μιᾶς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πλούσιους, χορτασμένους, ντυμένους κι εὐχαριστημένους. Ἀλλ᾽ **ἀφήνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ δοκιμάσουν τὴν πείνα καὶ τὴ δίψα, τὴν ἀρρώστια, τὴ φτώχεια καὶ τὴ δυστυχία γιὰ δύο λόγους. Πρῶτα, ὥστε ἐκεῖνοι ποὺ ὑποφέρουν ἀπ᾽ ὅλα αὐτὰ νὰ μπορέσουν ἔτσι νὰ μαλακώσουν τὴν καρδιά τους, νὰ γίνουν πιὸ σπλαγχνικοὶ καὶ νὰ ἔρθουν πιὸ κοντὰ στὸν Θεό, νὰ τὸν προσκυνήσουν μὲ πίστη καὶ προσευχή. Δεύτερο, ὥστε ὁ ἄνθρωπος μέσα ἀπὸ τὰ δικά του βάσανα νὰ κατανοήσει καὶ τοὺς ἄλλους, μὲ τὴν ταπείνωσή του νὰ κατανοήσει τὴν ταπείνωση τῶν ἄλλων.** Ἔτσι θὰ καταλάβει τὴν ἀδελφότητα καὶ τὴν ἑνότητα ὅλων τῶν ἀνθρώπων μέσα ἀπὸ τὸν Ζῶντα Θεό, τὸν Δημιουργὸ καὶ δοτήρα ὅλων τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν. Ὁ Θεὸς ζητᾶ ἀπὸ μᾶς νὰ γίνουμε ἐλεήμονες, νὰ

ἔχουμε πάνω ἀπ᾽ ὅλα ἔλεος. Γνωρίζει πὼς **τὸ ἔλεος εἶναι ὁ τρόπος γιὰ ν᾽ ἀποκαταστήσει ὁ ἄνθρωπος τὴν πίστη στὸν Θεό, τὴν ἐλπίδα στὸν Θεὸ καὶ τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν Θεό**.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ ἑρμηνεία. **Ἡ δεύτερη ἔχει νὰ κάνει μὲ τὸν Χριστὸ μέσα μας**. Σὲ κάθε καθαρὴ σκέψη ποὺ ἔχουμε στὸ νοῦ μας, σὲ κάθε εὐγενικὸ συναίσθημα τῆς καρδιᾶς μας καὶ σὲ κάθε ὑψηλὴ φιλοδοξία κι ἐπιθυμία τῆς ψυχῆς μας γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ ἀγαθοῦ, ὁ Χριστὸς ἀποκαλύπτεται μέσα μας μὲ τὴ δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅλες αὐτὲς τὶς ἁγνὲς σκέψεις, τὰ εὐγενικὰ συναισθήματα καὶ τὶς ὑψηλὲς φιλοδοξίες, τὶς ὀνομάζει ἐλαχίστους ἀδελφούς Του. Τὰ ὀνομάζει ἔτσι ὅλ᾽ αὐτά, ἐπειδὴ βρίσκονται μέσα μας σὲ μία ἀσήμαντη μειονότητα σὲ σύγκριση μὲ τοὺς μεγάλους ἐσωτερικοὺς ἀγροὺς ποὺ εἶναι γεμάτοι ἀπορρίμματα καὶ κακία. Ἂν ὁ νοῦς μας πεινάει γιὰ τὸν Θεὸ καὶ τὸν ταΐσουμε, εἶναι σὰν νὰ τρέφουμε τὸν Χριστὸ μέσα μας. Ἂν ἡ καρδιά μας εἶναι γυμνὴ ἀπὸ κάθε ἀγαθὸ κι εὐγενικὸ πράγμα ποὺ ἀνήκει στὸν Θεὸ καὶ τὴν ντύσουμε, εἶναι σὰν νὰ ντύσαμε τὸν Χριστὸ μέσα μας. Ἂν ἡ ψυχή μας εἶναι ἄρρωστη καὶ φυλακισμένη ἀπὸ τὴν κακή μας ὕπαρξη καὶ τὰ κακά μας ἔργα καὶ τὸ ἀντιληφθοῦμε αὐτὸ καὶ τὴν ἐπισκεφτοῦμε, τότε εἶναι σὰ νὰ ἐπισκεφτήκαμε τὸν Χριστὸ μέσα μας.

Μὲ λίγα λόγια, ἂν αὐτὸς ὁ δεύτερος ἑαυτὸς ποὺ ἔχουμε μέσα μας καὶ ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὸ δίκαιο ἄνθρωπο, ὑποδουλωθεῖ καὶ ταπεινωθεῖ ἀπὸ τὸν πονηρὸ κι ἁμαρτωλὸ ἐσωτερικό μας ἄνθρωπο καὶ μεῖς τὸν προστατεύσουμε, εἶναι σὰν νὰ προστατεύουμε τὸν Χριστὸ μέσα μας. Ὁ δίκαιος ἄνθρωπος μέσα μας εἶναι πολὺ μικρός, ἐνῶ ὁ ἁμαρτωλὸς μέσα μας εἶναι ἕνας πραγματικὸς Γολιάθ. Ὁ δίκαιος ἄνθρωπος μέσα ὅμως εἶναι ὁ μικρὸς ἀδελφός τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐλάχιστος, κι ὁ ἁμαρτωλὸς Γολιὰθ μέσα μας εἶναι ὁ ἐχθρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ἂν τότε προστατέψουμε τὸ δίκαιο ἄνθρωπο μέσα μας, ἂν τὸν ἐλευθερώσουμε, τὸν ἐνισχύσουμε καὶ τὸν βγάλουμε στὸ φῶς· ἂν τὸν σηκώσουμε ψηλότερα ἀπὸ τὸν ἁμαρτωλό, ὥστε νὰ τὸν κυριεύσει καὶ νὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε μαζὶ μὲ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, «*ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστὸς*» (Γαλ. β΄ 20), τότε θὰ κληθοῦμε εὐλογημένοι καὶ στὴν τελευταία Κρίση θὰ ἀκούσουμε τὰ λόγια τοῦ Βασιλιᾶ: *δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου*.

Σὲ κείνους ποὺ θὰ βρεθοῦν ἀριστερά Του θὰ πεῖ ὁ Κριτής : «*πορεύεσθε ἀπ ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλω καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ*» (Ματθ. κε΄ 41). Φύγετε μακριὰ ἀπὸ μένα ἐσεῖς οἱ καταραμένοι, πηγαίνετε στὸ αἰώνιο πῦρ ποὺ ἔχει ἑτοιμαστεῖ γιὰ τὸ διάβολο καὶ τοὺς πονηροὺς ἀγγέλους του.**Ὁ Κριτὴς εἶναι φοβερός, ἀλλὰ δίκαιος**. Ὁ Βασιλιὰς καλεῖ τοὺς δικαίους κοντά Του καὶ τοὺς δίνει τὴ βασιλεία Του, ἐνῶ ἀπομακρύνει τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ τοὺς στέλνει στὸ αἰώνιο πῦρ, στὴν πονηρὴ συντροφιὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν ὑπηρετῶν του. Στὸ ἔργο τοῦ «*Περὶ Τελικῆς Κρίσεως*» ὁ **Μέγας Βασίλειος** γράφει: «***Ἂν ὑπάρχει κάποιο τέλος στὰ αἰώνια βάσανα, σημαίνει πὼς ὑπάρχει τέλος στὴν***

αἰώνια ζωή. Καθὼς ὅμως εἶναι ἀδύνατο νὰ φανταστεῖς τὸ τέλος τῆς αἰώνιας ζωῆς, πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ σκεφτεῖς ὅτι θὰ ὑπάρξει τέλος στὰ αἰώνια βάσανα;»

Κάτι ὅμως δὲν λέει ὁ Κύριος, ποὺ εἶναι πολὺ σπουδαῖο. Ὅτι τὸ αἰώνιο πῦρ ἔχει ἑτοιμαστεῖ γιὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ὅπως κι ἡ βασιλεία Του γιὰ τοὺς δικαίους. Τί σημαίνει αὐτό; Εἶναι πεντακάθαρο πὼς **ὁ Κύριος ἑτοίμασε τὸ αἰώνιο πῦρ μόνο γιὰ τὸ διάβολο καὶ τοὺς ἀγγέλους του, ἐνῶ τὴ βασιλεία Του τὴν ἑτοίμασε γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου**. Ὁ Θεὸς θέλει «*πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι*» (Α΄ Τιμ. β΄ 4), **νὰ μὴ χαθεῖ κανένας. Ὁ Θεὸς δὲν ἤθελε νὰ κολαστοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ νὰ σωθοῦν. Οὔτε καὶ ἑτοίμασε προκαταβολικὰ γι᾽ αὐτοὺς τὴ φωτιὰ τῆς κόλασης ἀλλὰ τὴ βασιλεία Του, μόνο αὐτή. Ἀπὸ αὐτὸ προκύπτει μὲ σαφήνεια πὼς ἐκεῖνοι ποὺ λένε γιὰ τὸν ἁμαρτωλὸ ὅτι «εἶναι προορισμένος νὰ γίνει ἁμαρτωλός», ἔχουν λαθεμένη ἀντίληψη. Ἂν πραγματικὰ εἶναι προορισμένος ἁμαρτωλός, αὐτὸ δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεό, ἀλλ᾽ ἀπὸ τὸν ἑαυτό του. Ὅτι αὐτὸ δὲν ἔχει προοριστεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸ συμπεραίνεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἑτοίμασε προκαταβολικὰ κανένα εἶδος βασάνων γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ μόνο γιὰ τὸ διάβολο.** Ἑπομένως στὴν Τελικὴ Κρίση ὁ δίκαιος κριτὴς δὲν θὰ ἔχει τόπο γιὰ νὰ στείλει τοὺς ἁμαρτωλούς, παρὰ στὸ σκοτεινὸ βασίλειο τῶν δαιμόνων. Κι ὅτι εἶναι στὴ δικαιοσύνη τοῦ Κριτῆ νὰ τοὺς στείλει ἐκεῖ εἶναι φανερὸ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐκεῖνοι, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐπίγειας ζωῆς τους, **εἶχαν ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸ κι εἶχαν παραδοθεῖ στὴν ὑπηρεσία τοῦ πονηροῦ**.

***

Κρίνοντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς ποὺ βρίσκονται ἀριστερά Του ὁ βασιλιὰς τοὺς ἐξηγεῖ ἀμέσως **γιατί εἶναι καταραμένοι καὶ γιατί τοὺς στέλνει στὸ αἰώνιο πῦρ**: «*ἐπείνασα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με*» (Ματθ. κε΄ 42-43). Πείνασα καὶ δὲν μοῦ δώσατε νὰ φάω, δίψασα καὶ δὲν μὲ ποτίσατε. Ἤμουν ξένος καὶ δὲν μὲ πήρατε στὸ σπίτι σας, ἤμουν γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ντύσατε, ἤμουν ἄρρωστος ἢ φυλακισμένος καὶ δὲν μὲ ἐπισκεφθήκατε.

Τίποτα ἀπ᾽ αὐτὰ ποὺ εἶχαν κάνει οἱ δίκαιοι δὲν ἔκαναν οἱ ἁμαρτωλοί. Καὶ σὰν ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κυρίου οἱ ἁμαρτωλοί, ρώτησαν, ὅπως καὶ οἱ δίκαιοι: «*Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα...;» Κι ὁ Κύριος ἀπάντησε: «ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ᾽ ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε*» (Ματθ. κε΄ 45). Ἀλήθεια σᾶς λέω: ἀφοῦ δὲν ἐκάματε τίποτα στοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐλαχίστους, οὔτε καὶ σὲ μένα κάματε.

Ἡ ἑρμηνεία ποὺ ἔκανε ὁ Βασιλιὰς στοὺς ἁμαρτωλοὺς ἔχει ἐπίσης δυὸ σημασίες, μία ἐξωτερικὴ καὶ μία ἐσωτερική, ὅπως καὶ στὴν πρώτη περίπτωση μὲ τοὺς δικαίους. Ὁ νοῦς τῶν ἁμαρτωλῶν ἦταν σκοτισμένος, ἡ καρδιά τους σκληρὴ κι ἡ ψυχή τους εἶχε κακὴ διάθεση πρὸς ἐκείνους ποὺ πεινοῦσαν, διψοῦσαν, ἦταν γυμνοί, ἄρρωστοι καὶ φυλακισμένοι στὴ γῆ. Μὲ τὸ σκοτισμένο τους νοῦ δὲν μποροῦσαν νὰ δοῦν πὼς ὁ Χριστὸς τοὺς καλοῦσε νὰ ἐλεήσουν τοὺς φτωχοὺς καὶ βασανισμένους ἀδελφούς τους. Ἡ σκληρὴ καρδιά τους δὲν μαλάκωνε μὲ τὰ δάκρυα τῶν ἄλλων. Οὔτε καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων Του ἄλλαζε τὴν κακοπροαίρετη ψυχή τους, γιὰ νὰ ἐπιθυμήσουν τὸ καλὸ καὶ νὰ τὸ κάνουν. Ἔτσι ὅπως ἦταν ἄσπλαχνοι στὸν Χριστό, μέσῳ τῶν ἀδελφῶν Του, ἦταν ἄσπλαχνοι καὶ στὸν Χριστὸ μέσα ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτό τους. Μὲ τὸ ποὺ τοὺς ἐρχόταν κάποια ἁγνὴ σκέψη, τὴν ἐξαφάνιζαν θελληματικὰ καὶ τὴν ἀντικαθιστοῦσαν μὲ ἄλλες σκέψεις, ἀκάθαρτες καὶ βλάσφημες. Ξερίζωσαν κάθε εὐγενικὸ συναίσθημα ἀπὸ τὴν καρδιά τους καὶ τὸ ἀντικατέστησαν μὲ ἀσπλαχνία, λαγνεία καὶ ἰδιοτέλεια. Κάθε ἐπιθυμία ποὺ ἐκδηλωνόταν μέσα τους, γιὰ νὰ κάνουν κάποια καλὴ πράξη, ἀκολουθώντας τὶς ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ, τὴν καταπίεζαν ἀμέσως καὶ στὴ θέση της ἔβαζαν ἄλλη, πῶς νὰ κάνουν κακὸ στοὺς ἄλλους ἢ ν᾽ ἁμαρτήσουν, γιὰ νὰ προκαλέσουν τὴν ὀργὴ τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι τὸν ἐλάχιστο ἀδελφό τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ τὸ δίκαιο ἄνθρωπο ποὺ βρισκόταν μέσα τους, τὸν σταύρωναν, τὸν σκότωναν, καὶ τὸν ἔθαβαν. Ὁ σκοτεινὸς Γολιὰθ ποὺ εἶχαν θρέψει, δηλαδὴ ὁ ἄδικος ἄνθρωπος μέσα τους ἢ ὁ ἴδιος ὁ διάβολος, παρέμενε νικητὴς στὸ πεδίο τῆς μάχης.

Τί μπορεῖ νὰ κάνει ὁ Θεὸς σὲ τέτοιους ἀνθρώπους; Μπορεῖ ἆραγε νὰ δεχτεῖ στὴ βασιλεία Του ἐκείνους ποὺ ἔβγαζαν τὴ βασιλεία αὐτὴ ἀπὸ τὴ ζωή τους; Μπορεῖ νὰ καλέσει κοντά Του αὐτοὺς ποὺ ξερίζωσαν μέσα τους τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, αὐτοὺς ποὺ διακήρυξαν μυστικὰ στὴν καρδιά τους ἀλλὰ κι ἀνοιχτά, μπροστὰ σ᾽ ὅλον τὸν κόσμο, πὼς εἶναι ἐχθροί τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπηρέτες τοῦ διαβόλου; Ὄχι! Αὐτοὶ**ἔγιναν μὲ τὴν ἐλεύθερη βούλησή τους ὑπηρέτες τοῦ διαβόλου**. Κι ὁ Κύριος στὴν τελική Του κρίση θὰ τοὺς στείλει νὰ συντροφέψουν ἐκείνους ποὺ εἶχαν παρέα σ᾽ ὁλόκληρη τὴ ζωή τους. Θὰ τοὺς στείλει δηλαδὴ στὸ αἰώνιο πῦρ ποὺ ἔχει προετοιμαστεῖ γιὰ τὸ διάβολο καὶ τοὺς πονηροὺς ἀγγέλους του.

Ἀμέσως μετὰ ἀπ᾽ αὐτό, φτάνει στὸ τέλος της ἡ πιὸ σύντομη ἀλλὰ κι ἡ μέγιστη διαδικασία στὴν ἱστορία τοῦ κτιστοῦ κόσμου. «*καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον*» (Ματθ. κε΄ 46). **Καὶ τότε θὰ πορευτοῦν (οἱ ἁμαρτωλοὶ) στὴν αἰώνια κόλαση, οἱ δὲ δίκαιοι στὴν αἰώνια ζωή.**

Ἡ ζωὴ καὶ ἡ κόλαση ἐδῶ στέκονται ἡ μία ἀπέναντι στὴν ἄλλη. Ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχει ζωή, δὲν ὑπάρχει κόλαση, δὲν ὑπάρχουν βάσανα. Ἐκεῖ ποὺ εἶναι ἡ κόλαση, δὲν ὑπάρχει ζωή. Ἡ πληρότητα τῆς ζωῆς ἀποκλείει τὴν κόλαση. Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν παρέχει τὴν πληρότητα τῆς ζωῆς. Ὁ τόπος τοῦ διαβόλου παράγει κόλαση καὶ βασανιστήρια, μακριὰ ἀπὸ τὴ ζωὴ ποὺ δίνει

ὁ Χριστός.

Στὴν ἐπίγεια ζωή μας βλέπουμε πὼς ἡ ψυχὴ τοῦ ἁμαρτωλοῦ ποὺ ἔχει λίγη ζωὴ μέσα της (δηλ. λίγο Θεό), εἶναι γεμάτη μὲ πολὺ μεγαλύτερα βάσανα ἀπ' ὅσα ἔχει ἡ ψυχὴ τοῦ δικαίου ἀνθρώπου ποὺ ἔχει μέσα του περισσότερη ζωὴ (δηλ. περισσότερο Θεό). Ὅπως εἰπώθηκε μὲ σοφία τοὺς ἀρχαίους χρόνους: «*πᾶς ὁ βίος ἀσεβοῦς ἐν φροντίδι, ἔτη δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάστῃ, ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὠσὶν αὐτοῦ...μὴ πιστευέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκότους· ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας σιδήρου...ἀνάγκη δὲ καὶ θλῖψις αὐτὸν καθέξει ὥσπερ στρατηγὸς πρωτοστάτης πίπτων. ὅτι ἧρκε χεῖρας ἐναντίον τοῦ Κυρίου*» (Ἰώβ ιε΄ 20-25). Ὁλόκληρος ὁ βίος τοῦ ἀσεβοῦς, λέει, δαπανᾶται καὶ βρίσκεται συνέχεια μὲ φροντίδες καὶ **ἀγωνία**. Ἀκόμα καὶ τοῦ ἰσχυροῦ καὶ κυριάρχου ἀνθρώπου, τὰ χρόνια εἶναι μετρημένα. Ὁ **φόβος** ποὺ τὸν συνέχει καὶ τὸν κάνει ν' ἀγωνιᾶ, ἠχεῖ πάντοτε στ' αὐτιά του...ἂς μὴν ἀπατᾶται πὼς κάποτε θὰ γλιτώσει ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς **ὀδύνης**, γιατί ἔχει δοθεῖ ἐντολὴ ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ περιπέσει στὴν ἐξουσία σιδερένιου μαχαιριοῦ... θὰ τὸν κυριεύσει ὁπωσδήποτε ἡ **θλίψη** καὶ θὰ πέσει, ὅπως ὁ στρατηγὸς ποὺ πρωτοστατεῖ στὴ μάχη, ἀλλὰ δὲν βρίσκει τρόπο νὰ ξεφύγει.

Ἡ ζωὴ ἐδῶ στὴ γῆ εἶναι κόλαση μεγάλη γιὰ τὸν ἁμαρτωλό. Κι ὁ ἁμαρτωλὸς τὸ βρίσκει πολὺ πιὸ δύσκολο νὰ ὑπομένει τὰ βάσανα σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ ἀπ' ὅ,τι ὁ δίκαιος. **Μόνο ἐκεῖνος ποὺ ἔχει ζωὴ μέσα του μπορεῖ νὰ ὑπομείνει βάσανα, νὰ τὰ περιφρονήσει, νὰ ξεπεράσει ὅλα τὰ κακὰ τοῦ κόσμου καὶ νὰ νιώθει χαρούμενος. Ἡ ζωὴ κι ἡ χαρὰ εἶναι ἀδιαίρετες.** Ὁ Χριστὸς ὁ ἴδιος λέει στὸ δίκαιο ἄνθρωπο ποὺ ὁ κόσμος ἀποκλείει, καταδιώκει καὶ ταπεινώνει: «*Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε*» (Ματθ. ε΄ 12).

Ὁλόκληρη ἡ ἐπίγεια ζωή μας δὲν εἶναι παρὰ μία ἀμυδρὰ σκιὰ τῆς πραγματικῆς, τῆς πλήρους ζωῆς στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὅλα τὰ βάσανά μας στὴ γῆ δὲν εἶναι παρὰ μία ἀμυδρὰ σκιὰ τῶν τρομερῶν βασάνων, ποὺ θὰ ὑποστοῦν οἱ ἁμαρτωλοὶ στὴν κόλαση. Στὰ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων πατέρων διαβάζουμε τὸ ἑξῆς: «*Ρώτησαν κάποιο μεγάλο γέροντα: Πατέρα, πῶς ὑπομένεις τόσο καρτερικὰ τέτοιους ἀγῶνες; Κι ὁ γέροντας ἀπάντησε: Ὅλοι οἱ ἀγῶνες μου ἐδῶ στὴ γῆ εἶναι μικρότεροι ἀπὸ τὰ βάσανα μίας μέρας στὴν κόλαση*».

Ἡ ζωὴ ἐδῶ στὴ γῆ, ὅσο ὑπέροχη κι ἂν εἶναι, ἀνακατεύεται μὲ βάσανα.**Δὲν ὑπάρχει πληρότητα ζωῆς ἐδῶ**. Ἀλλὰ καὶ τὰ βάσανα στὴ γῆ, ὅσο μεγάλα κι ἂν εἶναι, ἀνακατεύονται μὲ τὴ ζωή. Στὴν τελικὴ κρίση ὅμως τὰ βάσανα θ' ἀπομονωθοῦν ἀπὸ τὴ ζωή. Καὶ τὰ δυό τους βέβαια θὰ εἶναι αἰώνια. Τί σημαίνει ἡ αἰωνιότητα αὐτή, ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ χωρέσει. **Σὲ κεῖνον ποὺ θά ᾽χει τὴ χαρὰ ν' ἀτενίσει ἔστω καὶ γιὰ μία στιγμὴ τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ, θὰ τοῦ φανεῖ πὼς ἡ στιγμὴ αὐτὴ κράτησε χιλιάδες χρόνια. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ βασανιστεῖ ἀπὸ τὸ διάβολο στὴν κόλαση γιὰ μία στιγμή, αὐτὴ ἡ στιγμὴ θὰ τοῦ φανεῖ ὅτι**

κράτησε αἰῶνες. Ὁ χρόνος, ὁ ρυθμὸς τῆς μέρας καὶ τῆς νύχτας, δὲν θὰ εἶναι ὅπως τὸν ξέραμε, ἀλλὰ θὰ εἶναι «*μία ἡμέρα, καὶ ἡ ἡμέρα αὐτὴ γνωστὴ τῷ Κυρίῳ*» λέει ὁ **προφήτης Ζαχαρίας** (ιδ΄ 7. βλ. Ἀποκ. κβ΄ 5). **Ἥλιος δὲν θὰ ὑπάρχει πιά, παρὰ μόνο ὁ Θεός**. Κι ὁ ἥλιος αὐτὸς δὲν θ' ἀνατέλλει καὶ θὰ δύει ὅπως τώρα. Ἡ αἰωνιότητα δέ θὰ μετριέται μὲ μέρες, ὅπως γίνεται τώρα μὲ τὸ χρόνο. **Οἱ εὐλογημένοι θὰ μετρᾶνε τὴν αἰωνιότητα μὲ τοὺς ὅρους τῆς εὐφροσύνης τους κι οἱ ἁμαρτωλοὶ ποὺ θὰ βασανίζονται μὲ τοὺς ὅρους τῶν βασάνων τους**.

***

Ἔτσι μίλησε κι αὐτὰ εἶπε ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς γιὰ τὸ τελευταῖο καὶ μέγιστο γεγονὸς ποὺ θὰ λάβει χώρα στὰ ὅρια τοῦ τέλους τοῦ χρόνου καὶ τῆς αἰωνιότητας. Καὶ πιστεύουμε πὼς **ὅλ᾽ αὐτὰ θὰ γίνουν, ἀκριβῶς ὅπως τὰ εἶπε. Πρῶτα ἐπειδὴ ὅλα ὅσα προεῖπε ὁ Χριστὸς ἐπαληθεύτηκαν ἀπόλυτα καὶ δεύτερον, ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μεγαλύτερος φίλος μας, ὁ Μόνος ποὺ ἀγαπᾶ πραγματικὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος. Καὶ στὴν ἀληθινὴ ἀγάπη ἐμπεριέχει μόνο τὴν τέλεια ἀλήθεια.** Ἂν αὐτὰ δὲν ἐπρόκειτο νὰ γίνουν, δὲν θὰ μᾶς τά ᾽λεγε ὁ Κύριος. Ὅμως μᾶς τὰ εἶπε, καὶ θὰ γίνουν. Κι αὐτὰ βέβαια δὲν μᾶς τὰ εἶπε γιὰ νὰ κάνει ἐπίδειξη τῶν γνώσεων στοὺς ἀνθρώπους. Ὄχι! Ὁ Χριστὸς δὲν ζητοῦσε τὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων (βλ. Ἰωάν. ε΄ 41). **Ὅλα μᾶς τὰ εἶπε γιὰ χάρη τῆς σωτηρίας μας**. Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει ἀντίληψη καὶ ὁμολογεῖ Χριστό, τὸν Κύριο, θὰ συνειδητοποιήσει πὼς ἡ ἀνάγκη γιὰ νὰ τὰ γνωρίζει αὐτὰ εἶναι μόνο γιὰ τὴ σωτηρία του. **Ὁ Κύριος δὲν ἔκανε τίποτα, δὲν εἶπε οὔτε λέξη, οὔτε καὶ ἐπέτρεψε νὰ τοῦ συμβεῖ κάτι στὴ διάρκεια τῆς ζωῆς Του, ποὺ δὲν ἀφοροῦσε τὴ σωτηρίας μας**.

Ἂς γίνουμε συνετοὶ καὶ φρόνιμοι, λοιπόν, κι ἂς ἔχουμε πάντα μπροστὰ στὰ πνευματικά μας μάτια τὴν εἰκόνα τῆς Τελικῆς Κρίσης. Ἡ εἰκόνα αὐτὴ ἔχει κάνει ἤδη πολλοὺς ἁμαρτωλοὺς νὰ γυρίσουν ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς ἀπωλείας στὸ δρόμο τῆς σωτηρίας. Ἡ ζωή μας εἶναι μικρή. Κι ὅταν τελειώνει, δὲν θὰ ὑπάρχουν περιθώρια γιὰ μετάνοια. Στὴ σύντομη ἐπίγεια ζωή μας πρέπει ν᾽ ἀποφασίσουμε ἐκεῖνο ποὺ θὰ εἶναι κρίσιμο γιὰ μᾶς στὴν αἰωνιότητα: Θὰ σταθοῦμε στὰ δεξιὰ ἢ στ᾽ ἀριστερὰ τοῦ Βασιλιᾶ τῆς Δόξας; Ὁ Θεὸς μᾶς ἀνέθεσε ἕνα μικρὸ κι ἁπλὸ καθῆκον, ἀλλὰ ἡ ἀνταπόδοση ἢ ἡ τιμωρία εἶναι πελώρια, ξεπερνοῦν τὴ δύναμη, κάθε ἀνθρώπινης γλώσσας γιὰ νὰ τὴν ἐκφράσουν.

Ἂς μὴν ὀλιγωρήσουμε λοιπόν, **ἂς μὴ χάσουμε οὔτε μία μοναδικὴ μέρα. Κάθε μέρα μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ἡ τελευταία μας, ἡ ἀποφασιστική. Κάθε μέρα εἶναι δυνατὸ νὰ φέρει τὴν καταστροφὴ τοῦ κόσμου αὐτοῦ, νὰ γίνει ἡ αὐγὴ τῆς πολυαναμενόμενης Ἡμέρας.** Λέει ὁ **ἅγιος Γρηγόριος ὁ Διάλογος**: «*οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν;*» (Ἰακ. δ΄ 4). Ἑπομένως ἐκεῖνος

ποὺ δὲν χαίρεται, ὅταν ἐγγίζει τὸ τέλος τοῦ κόσμου, δείχνει πὼς δέν εἶναι φίλος του καὶ ἑπομένως ἐχθρός τοῦ Θεοῦ. Τέτοιες σκέψεις ὅμως δὲν κάνουν οἱ πιστοί, ποὺ γνωρίζουν διὰ πίστεως πὼς ὑπάρχει καὶ ἄλλη ζωή, τὴν ὁποία καὶ ἐπιθυμοῦν εἰλικρινά».

Εἴθε νὰ μὴ ντροπιαστοῦμε τὴν Ἡμέρα τοῦ Κυρίου, μπροστὰ στὸν Κύριο, στὴ χορεία τῶν ἀγγέλων Του καὶ στὰ δισεκατομμύρια τῶν δικαίων καὶ τῶν ἁγίων.**Εἴθε νὰ μὴ χωριστοῦμε αἰώνια ἀπὸ τὸν Κύριο, ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους καὶ τοὺς ἁγίους Του, ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους μας ποὺ θὰ βρίσκονται στὰ δεξιά Του.** Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὰ ἀμέτρητα πλήθη τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἁγίων νὰ ψάλλουμε τὸν ἐπινίκιο ὕμνο: «*ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ! Ἀλληλούια!*». Εἴθε νὰ δοξάζουμε μαζὶ μὲ τὶς οὐράνιες δυνάμεις τὸν Σωτήρα Κύριό μας, τὸν Υἱό, μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὴν ὁμοούσια καὶ ἀδιαίρετη Τριάδα στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Πηγή: «Καιρός Μετανοίας» Ομιλίες Β', Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, Επιμέλεια – Μετάφραση – Κεντρική διάθεση: Πέτρος Μπότσης)

Συνιστούμε ανεπιφύλακτα στους επισκέπτες της ιστοσελίδος μας το εξαιρετικό βιβλίο με τις ομιλίες του Αγ. Νικολάου Βελιμίροβιτς:

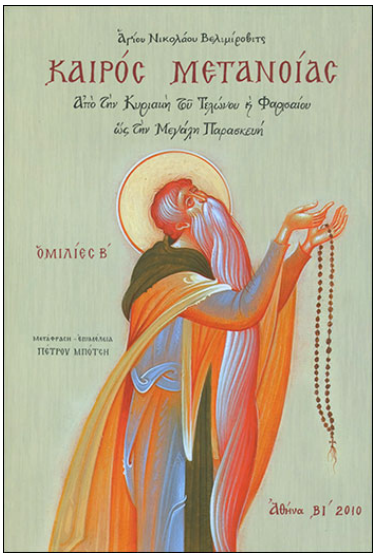

(Πηγή ψηφ. κειμένου: christianvivliografia.wordpress.com*)*